

ΥΠΟΚΡΙΤΙΚΗ ΙΙ: ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ 6^{ου}/8^{ου} εξαμήνου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΕΟΝΤΑΡΗΣ

ΔΙΔΑΣΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΛΙΑΡΑΣ (ηθοποιός-σκηνοθέτης) / Μεταπτυχιακός φοιτητής ΠΜΣ: «Θέατρο και Κοινωνία».

Το μάθημα Υποκριτική ΙΙ απευθύνεται στους φοιτητές της κατεύθυνσης Σκηνικής Πρακτικής του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Οι φοιτητές εξασκούνται στη διαχείριση του θεατρικού λόγου με έμφαση στα παρακάτω πεδία: επεξεργασία της λέξης ως ελάχιστης νοηματικής μονάδας του κειμένου, διαχείριση της ηχητικής και ρυθμικής αξίας λέξεων και φράσεων, στίξη, απεύθυνση του λόγου, κατανόηση νοηματικών επιπέδων του θεατρικού κειμένου.

Τελικός στόχος, στο τέλος των μαθημάτων, οι φοιτητές να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν το κείμενο ως εύπλαστο υλικό σκηνικής έκφρασης παρουσιάζοντας έναν ολοκληρωμένο θεατρικό μονόλογο. Η μέθοδος που ακολουθείται είναι πρωτότυπη, καρπός θεωρητικής και εφαρμοσμένης καλλιτεχνικής έρευνας. Δοκιμάζεται και εμπλουτίζεται από το 2005 μέχρι σήμερα σε συνεργασία τόσο με επαγγελματίες ηθοποιούς όσο και με σπουδαστές Τμημάτων Θεατρικών Σπουδών.

**ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΣΕΙΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΜΟΝΟΛΟΓΩΝ.**

ZAN KOKTΩ

Μπορεί να παιχτεί κι από άντρα. Μετ: ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΜΠΙΑΤΗΣ

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

ΓΥΝΑΙΚΑ

(ΑΝΤΡΑΣ: ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ)

Στο πανηγύρι... Στο πανηγύρι εκεί... Στο πανηγύρι τον βρήκα, στο πανηγύρι τον έχασα. Στο πανηγύρι!

Ήταν μεγάλο πανηγύρι!... Με τη σκοποβολή του, τις κούνιες του, τ' αλογάκια του, τα γιαπωνέζικα μπιλιάρδα του, τα κιόσκια του με τις μπουκάλες της σαμπάνιας και τις μηλόπιτες!...

Τα μπιλιάρδα έκαναν καραμπόλες, τ' αλογάκια στριφογυρίζανε γύρω – γύρω! Οι καραμπίνες σκόπευαν, οι μηλόπιτες μοσχοβολούσαν!... Εγώ σημάδευα με μια καραμπίνα να βρω το στόχο και κει τον είδα!... Όχι, όχι κάνω λάθος! Δεν τον συνάντησα στη σκοποβολή, όχι! Στο κιόσκι με τις μηλόπιτες τον συνάντησα. Τον είδα να τρώει λαίμαργα δυο μηλόπιτες και να φυσάει τη ζάχαρη που ερχόταν στα μούτρα μου και γέλαγε!... Εγώ πασπαλισμένη από τη ζάχαρη που φύσαγε στα μάτια μου, τον ρώτησα: «Πώς σε λένε;»!... Κι αυτός μου είπε! «Θα στο πω αργότερα!... Τότε τον ακολούθησα στο σκοπευτήριο και καθώς εγώ σκόπευα ένα τριγωνάκι, τότε τον έχασα!...

Στην αρχή καθόταν δίπλα μου και μόλις σκόπευα μου φώναζε: «Μπράβο» και πηδούσε από τη χαρά του. Έριξα κάτω όλα τα τρίγωνα κι όλους τους στύλους κι έβαλα σημάδι την κορφή του σιντριβανιού! Γυρνάω με δεν τον βρίσκω δίπλα μου. Τον έχασα στη σκοποβολή. Έτρεχα σαν τρελή μέσα στον κόσμο που μ' έβριζε γιατί έπεφτα πάνω τους, έψαχνα να τον βρω, τον ζητούσα παντού και να, τον είδα στις μπουκάλες!

Αγόρασα κρίκους, γέμισα τα χέρια μου και τα χέρια του κι αρχίσαμε να ρίχνουμε μαζί. Καθώς ρίχναμε, του φώναζα: «Πώς σε λένε;»! Κι αυτός ολοένα μου 'λεγε: «Θα σου πω αργότερα». Τον πήρα και τον οδήγησα στις κούνιες, στις κούνιες που ανεβαίνουν και κατεβαίνουν και κάνουν τόξα και κύκλους στον ουρανό.

Μα μόλις έφτασα στις κούνιες γυρίζω να δω και δεν ήταν μαζί μου!... Ξαναγύρισα στις μπουκάλες, μετά ξανάρθα στις κούνιες! Η νύχτα έπεφτε, ο ουρανός σκοτεινίαζε, τα φώτα ανάβανε. Αυτός πουθενά.

Άρχισα πάλι να τρέχω!... Να τρέχω μέσα στη σκόνη, μέσα στις βρισιές αυτών που σκουντούφλαγα, να τρέχω, να τρέχω... Έτρεχα πίσω απ' τις σκιές και φώναζα: «Πώς σε λένε;» Κι από πουθενά δεν έπαιρνα απόκριση! «Πώς σε λένε;» φώναζα... «Πώς;»

Στο πανηγύρι τον βρήκα και στο πανηγύρι τον έχασα!...

Μην πηγαίνετε ποτέ σε πανηγύρια!... Εκεί βρίσκει ο ένας τον άλλον κι έπειτα τον χάνει εύκολα, τον χάνει εύκολα!... Χάνονται... Ξεχνιούνται... Και μένουν χωρίς να ξέρουν τ' όνομά τους!... Του φωνάζω: «Πώς σε λένε;»! «Πώς σε λένε;»! «Πώς σε λένε;»!

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΡΩΜΑΙΟΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΕΤΑ *Η Ιουλιέτα στο μπαλκόνι απευθύνεται στον Ρωμαίο.*

Μετ: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Πράξη Δεύτερη, Σκηνή Δεύτερη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ ΜΥΡΤΩ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Ξέρεις που η μάσκα της νυχτός κρύβει το πρόσωπό μου, Αλλιώς το χρώμα της ντροπής
θάβλεπες να μου βάφει
την όψη γι' αυτά που άκουσες απόψε να προφέρω.
Θάθελα να είχα κρατηθεί στους τύπους· να μπορούσα
τα λόγια πούχω πει να τ' αρνηθώ. Μα τώρα πάνε
οι τύποι... Μ' αγαπάς ; Θα μου απαντήσεις «ναι», το ξέρω.
Και θα πιστέψω ό,τι μου πεις. Μα ωστόσο, και όρκο αν πάρεις, μπορεί πάλι να μ' αρνηθείς.
Και λένε πως ο Δίας
γελάει όταν κανείς πατεί τους όρκους της αγάπης.
Καλέ Ρωμαίο, αν μ' αγαπάς, πες μου το τίμια. Αν πάλι
θαρείς πως γρήγορα άφησα να με κερδίσεις, τότε
θα σοβαρέσω, θα γενώ κακιά, θα σου λέω «όχι»,
ώστε ν' αρχίσεις να ζητάς πάλι να σ' αγαπήσω.
Αλλιώς, ποτέ... Ναι, αυτό 'ναι αλήθεια, ευγενική Μοντέκη, εύκολα παραδίνομαι στα
αιστήματά μου. Κι ίσως
θα πεις πως φέρθηκα αλαφριά. Ωστόσο πίστεψέ με,
θα σου δείχτώ πιστότερη απ' τις άλλες που κατέχουν
πιότερη τέχνη, αδιάφορες να φαίνονται άμα θέλουν.
Θάπρεπε να δείχτώ κι εγώ πιο αδιάφορη σ' εσένα,
τομολογώ. Μα πρόλαβες, πριν να σε καταλάβω,
κι άκουσες της αγάπης μου το μυστικό. Για τούτο
συχώρεσέ με, κι αλαφρό μην πάρεις το αίστημά μου
που έτσι σου το μαρτύρησε της νύχτας το σκοτάδι.

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

ΜΑΚΒΕΘ *Ο Αγγελιοφόρος βγαίνει κι η Λαίδη Μάκβεθ μονολογεί.*

ΛΑΙΔΗ ΜΑΚΒΕΘ

ΝΑΝΤΙΑ ΠΛΕΣΣΙΑ

Κι ο κόρακας ακόμη είναι βραχνός που κράζει μηνώντας τον μοιραίο ερχομό του Ντόνκαν στο δικό μου τόν πύργο ! — Ελάτε, πνεύματα, σεις που τους φονικούς βοηθάτε στοχασμούς μου αλλάζετε το γυναικείο φυσικό μου, κι απ' την κορφή ως τα νύχια πλημμυρίστε με με τρομερή ασπλαχνία ! Το αίμα μου πήξτε ! φράξτε τόν κάθε δρόμο προς τη συνείδησή μου, ώστε η συμπόνια να μην ταραξεί τους φριχτούς σκοπούς μου, μηδέ να βάλει ειρήνη ανάμεσα στην πράξη και σ' αυτούς ! Στα γυναικεία μου ελάτε τα στήθια και βάλτε τους χολή για γάλα, ω εσείς μεσίτες του θανάτου, όπου κι αν είστε με την αέρινη ουσία σας και δουλεύετε τον όλεθρο τού κόσμου... Έλα, μαύρη νύχτα, και μες στους πιο πυκνούς τής Κόλασης τυλίξου καπνούς, για να μη δει το κοφτερό μαχαίρι μου την πληγή που θανοίξει, και μήτε ο ουρανός να με κοιτάζει μέσ' απ' του σκοταδιού το καταπέτασμα και κράξει : «Στάσου ! στάσου !».

Μετ: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Πράξη Πρώτη, Σκηνή Πέμπτη.

ΟΥΙΛΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

Μετ: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

Πράξη Τρίτη, Σκηνή Δεύτερη.

ΙΟΥΛΙΕΤΑ **ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ**

Καλπάστε, ω φλογοπόδαρα άτια, τρέξτε γοργά στην κατοικία του Φοίβου. Τώρα θάπρεπε
νάχατε οδηγό το Φαέθοντα,
να σας ρίξει μ' ορμή κατά τη Δύση,
και να φέρει μεμιάς πάνω στη γη
την καταχνιά τής νύχτας.
Άπλωσε το πυκνό σου παραπέτασμα,
νύχτα, προστάτρια της κρυφής αγάπης,
και κλείσ' τα μάτια του κάθε διαβάτη,
για να μπορέσει ο Ρωμαίος να πετάξει
στην αγκαλιά μου, δίχως να τον δει κανείς και να τον μαρτυρήσει. Όσοι αγαπιούνται
μπορούνε, στου έρωτά τους την ιερή
γιορτή, να βλέπουν με της ομορφιάς τους μόνο το φως. Ή αν είναι, καθώς λένε,
ο έρωτας τυφλός, τότε ταιριάζει
πιο καλά με τη νύχτα. Ω, έλα νύχτα,
σοβαρή και σεμνή, μαυροντυμένη βασίλισσα, και μάθε με
πώς να χάσω κερδίζοντας σ' ένα παιχνίδι
που παίζεται για δυο παρθενικές
αμόλυντες καρδιές.
Σκέπασε με το μαύρο σου μαντύα
το τρομαγμένο μου αίμα που φτεροκοπάει γοργά στο πρόσωπό μου, ώσπου ο άμαθος και
δειλός έρωτάς μου
ν' αναθαρρέψει και να βλέπει αγνότητα μονάχα στις πιστής αγάπης τα έργα.
Αχ, έλα νύχτα ! έλα, Ρωμαίο ! έλα εσύ
μέρα μέσα στη νύχτα ! Γιατί θάσαι,
στης νύχτας τα φτερούγια απάνω, πιο άσπρος απ' το χιόνι στη ράχη ενός κοράκου.
Έλα, νύχτα γλυκιά, έλα πονόψυχη μαυροματούσα νύχτα δώσ' μου το Ρωμαίο.

ΦΕΝΤΕΡΙΚΟ ΓΚΑΡΘΙΑ ΛΟΡΚΑ Μετ: ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΤΣΟΣ *ΜΑΤΩΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ*

Πράξη Τρίτη, Εικόνα Πρώτη.

ΦΕΓΓΑΡΙ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Είμ' ένας κύκλος στρογγυλός μες στο ποτάμι, είμ' ένα μάτι στα ψηλά καμπαναριά,
και μες στις φυλλωσιές φαντάζω
ψεύτικο φως της χαραυγής.

Κανείς δε μου γλυτώνει εμένα ! Ποιος κρύβεται ; Ποιανού το κλάμα γροικιέται μες στο
χέρσο κάμπο ; Ένα μαχαίρι έχω κρεμάσει
μες στον ανταριασμένο αγέρα,
που λαχταράει, μολύβι τώρα,
πόνος να γίνει μες στο αίμα. Αφήστε με να μπω ! Παγώνω
στους τοίχους και στα παραθύρια. Μια στέγη ανοίχτε, μια καρδιά,
να μπω να ζεσταθώ λιγάκι !
Αχ, πώς κρυώνω ! Οι στάχτες μου
- μέταλλα - κοιμισμένα —
ψάχνουν σε κάμπους και βουνά
της φλόγας την κορφή να βρούνε. Όμως το χιόνι με κουβαλάει
στις χαλαζένιες τις πλάτες του,
και με βυθίζει όλο παγωνιά
στα χαλκοπράσινα βαλτονέρια.
Μα τούτη νύχτα θα βαφτούν
τα μάγουλά μου κόκκινο αίμα,
και τ' άγρια βούρλα θα ζαρώσουν κάτω απ' τα πέλματα του αγέρα. Ίσκιο δε θα 'βρουν και
φυλλωσιά για να γλυτώσουνε από μένα ! Θέλω μονάχα μια καρδιά
να μπω να ζεσταθώ λιγάκι !
Δώστε μου, δώστε μια καρδιά ! Ζεστή ! Το αίμα της να βάψει
τα κρύα βουνά τα στήθια μου. Αφήστε με να μπω, αχ, αφήστε !

(Στα κλαριά)

Ίσκιους δε θέλω. Οι αχτίδες μου πρέπει παντού να μπουν, και μέσα στα κατασκότεινα κλαριά
το φως μου πρέπει να κυλήσει, για να βαφτούν τη νύχτα τούτη

τα μάγουλά μου αίμα γλυκό,
και τ' άγρια βούρλα να ζαρώσουν κάτω απ' τα πέλματα του αγέρα. Ποιος κρύβεται; Να
'βγει έξω είπα ! Κανείς δε μου γλυτώνει εμένα !

(Χώνεται ανάμεσα στους κορμούς, και η σκηνή ξαναβυθίζεται στο μισοσκόταδο)

ΜΟΛΙΕΡΟΣ

Ο Ταρτούφος στην Ελμίρα.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

Μετ: ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ

Πράξη Τρίτη, Σκηνή Τρίτη.

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΡΕΣΗΣ

Άλλη η ορμή που μας ωθεί προς τα ουράνια κάλλη
κι άλλη προς τα εγκόσμια. Δε σβήνει η μια την άλλη ! Τα θεία δημιουργήματα που είναι
γεμάτη η κτίσις εύκολα γοητεύουνε κι εξάπτουν τις αισθήσεις.
Κι αν η γυναίκα, εδώ στη γη, το Θεό απεικονίζει,
ό,τι πιο ωραίο έχει ο Θεός εσάς, Κυρία, στολίζει.
Σε σας, στο πρόσωπό σας, έδωσε ομορφιές
που ανάβουνε τα βλέμματα και καίνε τις καρδιές. Μόλις σας πρωτοαντίκρισα, ο νους μου
αποξεχάσκει αμέσως εγρονάτισα κι ευλόγησα τον Πλάστη,
κι ένιωσα ερωτική φωνή μέσα μου να στενάζει
γι' αυτήν που μόνη, εδώ στη γη, τόσο πολύ του μοιάζει. Έξαφνα εφοβήθηκα κι είπα πως,
δίχως άλλο,
ο Σατανάς με έσπρωχνε σε αμάρτημα μεγάλο,
και μάλιστα, τον πειρασμό θέλοντας να εμποδίσω, σκέφθηκα πως δεν έπρεπε να σας
ξαναντικρίσω.
Μα τέλος ανακάλυψα πως είχα κάνει λάθος,
κι ότι δεν είναι ένοχο αυτό το εξαίσιο πάθος.
Ότι εύκολα μπορώ να βρω κάποιο συμβιβασμό :
Τα του έρωτα στον έρωτα, τα τ' ουρανού στον ουρανό. Ίσως δεν περιμένατε μπροστά σας να
τολμάω
ν' ανοίγω την καρδιά μου, κι ούτε να σας μιλάω
για έρωτα. Μα θα 'θελα να ξέρετε, Κυρία,
πως σεις είσθε του πάθους μου η μόνη σωτηρία.
Σεις είσθε η κυρία των δικών μου λογισμών,
σεις η αφετηρία όλων μου των στεναγμών,
σεις, τέλος, θα μου δώσετε όποια μου πρέπει θέση, αφέντη, αν το θέλετε, δούλου αν σας
αρέσει.
Είμαι, Κυρία, ευλαβής, αλλά είμαι κι από σάρκα !
Τ' αμέτρητά σας θέλητρα, όποιος και να τα δει,
ο νους του αναστατώνεται, δεν μπορεί να σκεφθεί.
Κι εμένα με συγκλόνησε έρωτας φοβερός,
γιατί, στο κάτω κάτω, δεν είμαι και Θεός !

ΜΟΛΙΕΡΟΣ

ΤΑΡΤΟΥΦΟΣ

Μετ: ΑΡΗΣ ΑΛΕΞΑΚΗΣ

Πράξη Πρώτη, Σκηνή Δεύτερη.

ΝΤΟΡΙΝΑ

ΕΛΕΝΑ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Αυτό δεν είναι τίποτα. Τον αφέντη να δείτε ! Τρεις χειρότερος αυτός ! Τον καιρό που είχαμε ταραχές στην πόλη, φέρθηκε φρόνιμα και γνωστικά, και με πολλή αντρεία υπηρέτησε το βασιλιά μας. Μα από Τότε που του μπήκε στο μυαλό η ιδέα να φορτωθεί τον Ταρτούφο, λες και του 'στριψε, ψύχωση έπαθε, καλέ, τον φόρεσε σαν πανοφώρι και τον φροντίζει πιο πολύ από γυναίκα, γιο και κόρη ! Τον συμβουλεύεται παντού, τον έχει μπιστικό του, του φανερώνει, Κύριε, το κάθε μυστικό του ! Σαν να 'τανε μαιτρέσα του τον έχει : τον χαϊδεύει, τον φροντίζει, του γελάει, με μια λέξη τον λατρεύει ! Αν πεις πια στο τραπέζι τους : Μη στάξει και μη βρέξει, πρώτος στρογγυλοκάθεται, πίνει και τρώει για έξι και μόλις κάνει να ρευτεί, ο αφέντης λέει «μόσχος».

Πάει, τα 'χασε τα λογικά του ο αφέντης μου, και μόνο ο Ταρτούφος υπάρχει πια εδώ μέσα γι' αυτόν. Αυτό είπε ο Ταρτούφος, εκείνο έκανε ο Ταρτούφος, ήρωας και προφήτης ο Ταρτούφος, θαύματα κάνει ο Ταρτούφος ! Και νααα ο αφέντης να κάθεται μ' ανοιχτό το στόμα και να θαυμάζει... Από την άλλη μεριά, ο προκομμένος, που έχει καταλάβει με τι κορόιδο έχει να κάνει και ξέρει όλα τα τερτίπια για να τον θαμπώνει, δεν τον αφήνει σε χλωρό κλαρί : μέρα δεν περνά που, με τις γαλιφιές του, να μην του αποσπάσει χρήματα. Κι αν πεις πια για μας, μας έχει καθίσει ολονών στο σβέρκο και κόβει και ράβει το στοματάκι του. Αμ δε λέτε που, τώρα τελευταία, άρχισε κι εκείνος ο αγιογδύτης ο υπηρέτης του να παίρνει αέρα και ν' ανακατεύεται κι αυτός εκεί που δεν τον σπέρνουν ! Έρχεται μ' αγριεμένο μάτι, μας κάνει παρατηρήσεις, πετάει στα σκουπίδια τις νταντέλες μας, το κοκκινάδι και τα φτιασίδια μας, και, τις προάλλες, ο μασκαράς έσκισε με τα χέρια του ένα μαντιλάκι γιατί το βρήκε, λέει, διπλωμένο μέσα σ' ένα ψαλτήρι !

«Είναι θανάσιμο αμάρτημα να βάζουμε μέσα σ' ένα ιερό αντικείμενο τα όργανα της διαφθοράς».

ANTON ΤΣΕΧΩΦ

Ο Λοπάχιν στην ομήγυρη

ΛΟΠΑΧΙΝ

ΕΚΤΩΡ ΚΛΗΤΟΡΑΚΗΣ

Μετ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

Ο ΒΥΣΣΙΝΟΚΗΠΟΣ

Πράξη Δεύτερη.

Εγώ τον αγόρασα. Περιμένετε μια στιγμή κυρίες μου και κύριοι. σας παρακαλώ. Το κεφάλι μου σκοτίστηκε λιγάκι, δεν μπορώ να μιλήσω. *(Γελάει)* Λοιπόν, φτάσαμε στη δημοπρασία. Ο Ντερικάνωφ ήτανε κιάλας εκεί Ο Λεονίντ Αντρέιτς δεν είχε παρά δεκαπέντε χιλιάδες. Ο Ντερικάνωφ βάζει απάνω από το χρέος τριάντα. Βλέπω τη δουλειά πως είναι τέτοια, πιάνομαι μαζί του... Βάζω σαράντα. Αυτός σαράντα πέντε. Πενήντα πέντε εγώ. Που θα πει αυτός έβαζε πέντε χιλιάδες, εγώ δέκα. Λοιπόν, έτσι τέλειωσε. Εγώ πλήρωσα τα χρέη, έβαλα κι από πάνω άλλες ενενήντα χιλιάδες, κι έτσι το χτήμα έμεινε απάνω μου. Ο βυσσινόκηπος είναι τώρα δικός μου. Δικός μου ! *(Πνιγμένο γέλιο)* Θεέ μου και Κύριε, Ο βυσσινόκηπος δικός μου... Πέστε μου πως είμαι μεθυσμένος... Πέστε μου πως έχασα το νου μου... Πως ονειρεύομαι... *(Χτυπάει το πόδι του στο πάτωμα)* Μα μη με περιγελάτε !... Αν ο πατέρας και ο παππούς μου σηκώνονταν τώρα από το μνήμα κι έβλεπαν αυτό που γίνεται... Κι έβλεπαν πως ο γιος τους ο Γερμολάι, ο αγράμματος, ο δαρμένος Γερμολάι, ο Γερμολάι που περπατούσε το χειμώνα ξυπόλητος, πως αυτός ο ίδιος Γερμολάι, αγόρασε το πιο πλούσιο, το πιο όμορφο χτήμα του κόσμου... Ναι, αγόρασα το χτήμα που ο παππούς μου κι ο πατέρας μου ήτανε μέσα σκλάβοι, που δεν τους άφηναν μήτε στο μαγερείο να μπούνε. Μήπως κοιμάμαι... Μπας κι ονειρεύομαι... Μην είναι όλα αυτά της φαντασίας μου ;... Τούτο είναι δουλειά του μυαλού σου... Είναι γέννημα του νου σου, του σκοτεινού κι αγράμματου... *(Σηκώνει τα κλειδιά και χαμογελάει)* Χμ... Πέταξε τα κλειδιά. Θέλει να δείξει πως δεν είναι πια η νοικοκυρά εδώ μέσα. *(Κουδονίζει τα κλειδιά στο χέρι του)* Ε, ας είναι... Το ίδιο κάνει. *(Ακούγονται που κουρδίζουν τα όργανα της ορχήστρας)* Ε, ας είναι... Το ίδιο κάνει. *(Ακούγονται που κουρδίζουν τα όργανα της ορχήστρας)* Ε, μουζικάντες ! Τι καθόσαστε ; Παίξτε, θέλω να σας ακούσω !... Ελάτε δω όλοι να δείτε τον Γερμολάι Λοπάχιν, που θα βάλει τσεκούρι στο βυσσινόκηπο ! που θα ρίξει όλες τις βυσσινιές χάμω !... Θα χτίσουμε εξοχικά σπίτια εδώ !... Σπίτια ! Τα εγγόνια και τα παραγγόνια μας θα χαρούνε δω πέρα μια καινούργια ζωή !... μουζικάντες ! Παίξτε !

ΝΙΚΟΛΑΪ ΓΚΟΓΚΟΛ Μετ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

ΠΑΝΤΡΟΛΟΓΗΜΑΤΑ *Η προξενήτρα Φέκλα προσπαθεί να πείσει την Αγάφια.*

Πράξη Δεύτερη.

ΦΕΚΛΑ ΣΩΤΗΡΙΑ ΠΓΓΛΕΖΟΥ

Μόνο έναν και δυο ; Μισή ντουζίνα ! Κι' όλοι τους από ανώτερη τάξη. Μόνο στάσου πρώτα να πάρω ανάσα — έκαμα τόσο κόπο ! Έτρεχα σαν δαιμονισμένη. Δεν άφησα ούτε γραφείο, ούτε υπουργείο. ούτε στρατώνα... Και πού να ξέρεις, κόντεψα να φάω και ξύλο. μα το Θεό ! Με βρήκε κείνη η γριά προξενήτρα πούκαμε το γάμο του Αβέρωφ και τόσο με φορτώθηκε που και τι δε μούψαλλε: «Πείξα – δείξα ! μούλεγε, «μόνο να μου κόβεις το ψωμί μου είσαι ! Να πας στη γειτονιά σου», μου λέει. «Εδώ ο τόπος είναι δικός μου», «Πολύ καλά», της λέω, «αλλά εγώ, κυρά μου, και μη προς βάρος σου, για την δεσποινίδα Αγάφια είμαι έτοιμη και να θυσιαστώ. Και στη γειτονιά σου θαρθώ, κι' ό,τι μπορώ θα κάνω ! Γι' αυτό κράτα την όρεξή σου». Και τι γαμπρούς που σου βρήκα, τι γαμπρούς ! Στη γη στην οικουμένη ούτε βρεθήκανε τέτοιοι, ούτε θα ξαναβρεθούνε ! Σήμερα θάρθουν μερικοί από δαύτους. Πέρασα από δω επίτηδες να σε προειδοποιήσω... Καλοί, όμορφοι, όλοι καθώς πρέπει. Τέτοιους άντρες δεν έχεις ξαναδεί ! Ο πρώτος — ο Βαλταζάρ Βαλταζάροβιτς Ζεβάκιν, είναι τόσο καλός ! Υπηρετεί στο Ναυτικό — σου ταιριάζει μια χαρά ! Λέει : «Τη νύφη τη θέλω νάναι σαρκωμένη» — οι ξερακιανές λέει δεν του αρέσουν. Αν θες πάλι να πάρεις κανένα σοβαρό και σπουδαίο πρόσωπο, πάρε τον Ιβάν Παύλοβιτς. Έχει μεγάλη θέση στο Δημόσιο. Είναι Πάρεδρος... Και τόσο σοβαρός άνθρωπος που δε μπορείς να τον πλησιάσεις. Χοντρός, παρουσιαστικός άνθρωπος και σα μούμπιξε κείνη τη φωνάρα του : «Μη μου λες εμένα άρες - μάρες, πως η νύφη είναι τέτοια και τέτοια. Πες μου καθαρά και ξάστερα, πόσα κινητά και πόσα τα ακίνητά της ! «Τόσα και τόσα, του λέω, αφέντη μου ! «Ψέματα λες, διαόλου κόρη !» Και μου ξεφούρνησε κι ένα τέτοιο βρωμόλογο που ντρέπομαι να σου το ξεστομίσω. Τότε κατάλαβα πως αυτός πρέπει νάναι σπουδαίος άνθρωπος... Ακόμα είναι κι ο Νικανώρ Ιβάνοβιτς Ανούτσκην, ένας ευγενέστατος άνθρωπος. Να δεις τα χείλη του, βύσσινο καθαυτό βύσσινο. Λαμπρός άνθρωπος ! «Εγώ, λέει, θέλω τη νύφη νάναι ωραία, νάναι μορφωμένη και να μιλεί και γαλλικά. Μάλιστα, λεπτής ανατροφής άνθρωπος, γερμανομαθημένος, κι έχει και κάτι ποδαράκια, λεπτά-λεπτά, σαν τα μπρατσάκια κοριτσιού.

ΝΙΚΟΛΑΪ ΓΚΟΓΚΟΛ

Μετ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

ΠΑΝΤΡΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

Πράξη Τρίτη.

ΑΓΑΦΙΑ

ΔΗΜΗΤΡΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Αχ, τι δύσκολο να διαλέξεις! Και νάταν ένας – δυο άντρες... αλλά τέσσερις! Ο Νικανώρ Ιβάνοβιτς Ανούτσκη, αν και ντελικάτος, δεν είναι κι άσχημος! Κι ο Ιβάν Κούσμιτς, κι αυτός δεν είναι άσχημος. Αλλά κι ο Ιβάν Παύλοβιτς Σφουγγάτος, αν και χοντρός, είναι γοητευτικός άνθρωπος. Τώρα τι να κάμω; Ο Βαλταζάρ Βαλταζάροβιτς Ζεβάκη είναι τόσο πολύξερος!... Αχ, τι δύσκολο να διαλέξει κανείς. Αν μπορούσα να ταιριάξω τα χείλη του Νικανώρ Ιβάνοβιτς Ανούτσκη και τη μύτη του Ιβάν Κουσμίτς Ποτκαλιόσιν και να προσθέσω λίγη από τη σιγουριά του Βαλταζάρ Βαλταζάροβιτς Ζεβάκη, να πάρω και λίγη σταθερότητα από τον Ιβάν Παύλοβιτς Σφουγγάτο, τότε να δεις που θ' αποφάσιζα αμέσως... Τώρα όμως, σπάζε όσο θες το κεφάλι σου. Κι αρχίζει κι όλας να μου πονεί!... Ξέρω τι θα κάνω: Θα βάλω κλήρους και θα τ' αφήσω πια στο θέλημα του Θεού. Εκείνος που θα βγει, θα γίνει, άντρας μου. Θα τους γράψω όλους σε χαρτάκια, θα τα στρίψω σε κλήρους, κι ας γίνει ότι γίνει!

(Πάει στο τραπέζι, βγάζει ψαλίδι και χαρτί, το κόβει σε τετράγωνα κομματάκια, και το στρίβει σε κυλίνδρους)

Τι δυσάρεστη που είναι η θέση μιας κοπέλας και μάλιστα όταν δεν είναι ερωτευμένη! Κανείς άντρας δεν καταλαβαίνει πόσο υποφέρει. Κι ούτε κάνει καμιά προσπάθεια για να καταλάβει. Ορίστε! Οι κλήροι είναι έτοιμοι. Θα τους ρίξω μέσα στη σακκουλίτσα, θα κλείσω τα μάτια μου, κι ας γίνει το θέλημα του Θεού.

(Ρίχνει τους κλήρους σε μια σακκουλίτσα και τους ανακατεύει)

Αχ, τρέμω... Νάδινε η τύχη νάβγαινε ο Νικανώρ Ιβάνοβιτς Ανούτσκη, μα όχι, γιατί το είπα αυτό; Καλύτερα νάβγαινε ο Ιβάν Κουσμίτς Ποτκαλιόσιν!... Μα γιατί αυτός; Μήπως οι άλλοι είναι χειρότεροι; Αχ, όχι, δεν πρέπει. Έναν πρέπει να διαλέξω! Ας γίνει το θέλημα του Θεού!

(Αναστενάζει συγκινημένη. Βγάζει το χέρι της από μέσα από τη σακκουλίτσα κι αντί για έναν κλήρο τραβάει όλους)

Ω! Όλοι βγήκαν! Έβγαλα και τους τέσσερις! Α, όχι, όχι, τι ανοησία! Πόσο χτυπά η καρδιά μου! Όχι, έναν, έναν, χωρίς άλλο έναν! Στον τόπο μας υπάρχει μονογαμία. Ένας σύζυγος, μία γυναίκα! Πρέπει έναν άντρα να πάρω...

(Ρίχνει πάλι τους κλήρους στο σακκούλι και τους ανακατεύει)

Αχ. Αν έβγαινε ο Ζεβάκη... Α, όχι, τι λέω! Ο Ανούτσκη ήθελα να πω! Ποιος νάναι ο κλήρος του. *(Ταράζεται)* Α, όχι, θάμαι καλό κορίτσι... Ας δούμε καλύτερα την τύχη!

ΚΑΡΛΟ ΓΚΟΛΑΝΤΟΝΙ

Η ΛΟΚΑΝΤΙΕΡΑ

Μετ: Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

Πράξη Πρώτη, Σκηνή Ένατη.

ΜΙΡΑΝΤΟΛΙΝΑ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΤΑΖΗ

Ουφ! Τι τούρθε να μου πει! Ο πανευγενέστατος σιορ μαρκέζος Απενταρίας να με πάρει γυναίκα του; Αγκαλά κι αν ήθελε να με πάρει, θάταν κάποια μικρή δυσκολία. Δεν θα τον ήθελα εγώ. Μ' αρέσει το ψητό, και με την τσίκνα δεν μπορώ να βέβαια να χορτάσω. Αν έπαιρνα όλους που μου είπαν πως θέλουν να με στεφανωθούν, ω! θάχα τώρα με το τσουβάλι τους άντρες! Όσοι έρχονται σ' αυτή τη λοκάντα, όλοι μ' ερωτεύονται, όλοι μου κάνουν τα γλυκά ματάκια, και τόσοι και τόσοι, μια και δυο μου προτείνουν να με στεφανωθούν. Κι αυτός ο σιορ ιππότης, που είναι άγριος σαν αρκούδα, να μου μιλά έτσι πρόστυχα και απότομα! Αυτός είναι ο πρώτος ξένος που πάτησε στη λοκάντα μου, ο οποίος δεν είχε την ευχαρίστηση να μ' ανοίξει κουβέντες. Δεν λέγω πως τάχα όλοι μονομιάς πρέπει να μ' ερωτεύονται, μα να με περιφρονεί έτσι δα, α! Αυτό 'ναι ένα πράγμα που μου ανακατώνει φοβερά τη χολή. Είναι, λέγει, εχθρός των γυναικών... δεν μπορεί ούτε να τις δει στα μάτια του. κακομοίρη άμυαλε! Δεν ευρήκε, φαίνεται, ακόμα τη γυναίκα που να ξέρει τη δουλειά της. Μα θα τήνε βρει. Θα τήνε βρει. Και ποιος ξέρει αν δεν την βρήκε κι όλας; Μ' αυτούς ίσα-ίσα πικάρομαι εγώ. Αυτοί που μου τρέχουν σαν ξεμυαλισμένοι το κατόπιν, πολύ γρήγορα μου γίνονται βαρετοί. Η αρχοντιά και τα μεγάλα ονόματα δεν ταιριάζουν σ' εμένα. Τα πλούτη τάχω σε υπόληψη και δεν τάχω... Μ' αρέσει μονάχα να με περιποιούνται, να με κολακεύουν, να με λατρεύουν. Αυτή 'ναι η αδυναμία μου, και αυτή 'ναι η αδυναμία επάνω κάτω όλων των γυναικών. Να παντρευτώ ούτε το βάζω στο νου μου, δεν έχω ανάγκη από κανέναν. Ζω τίμια, και χαίρομαι την ελευθερία μου. Γλυκομιλώ με όλους, μα δεν ερωτεύομαι ποτέ κανέναν. Μ' αρέσει να παιζογελώ μ' όλες αυτές τις καρικατούρες των ξεμυαλισμένων εραστών. Μ' αρέσει να βάζω εις ενέργειαν όλη την πονηριά μου για να νικώ, να σπάζω και να κατακομματιάζω τις καρδιές των βαρβάρων και σκληρών ανδρών, που μάχονται εμάς, εμάς που είμαστε το καλλίτερο πράγμα που έφερε στον κόσμο η Δημιουργία!

ΜΟΛΙΕΡΟΣ Μετ: ΚΩΣΤΑΣ ΒΑΡΝΑΛΗΣ

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ *Η Σελιμένη απευθύνεται στην Αρσινόη.*

ΣΕΛΙΜΕΝΗ

ΛΑΦΝΗ ΑΛΗΧΟΤΖΙΩΤΗ

Ω! σας εφχαριστώ πολύ, κυρία !
Με καθυποχρεώσατε κι αντίς
να σας παρεξηγήσω, θέλω αμέσως
να σας πληρώσω με την ίδια αγάπη.
Γιατ' άκουσα κ' εγώ να λέει ό κόσμος
για λόγου σας, που θίγουν την τιμή σας.
Κι όπως σεις μου προφταίνετε ό,τι ακούτε να διαδίδουν εις βάρος μου, κ' εγώ
θ' ακολουθήσω τ' ωραίο παράδειγμά σας και θα σας πω για σας τι σούρνει ο κόσμος.
Προχτές σ' ένα γνωστό μου σπίτι εβρήκα μαζεμένο της κοινωνίας μας τ' άνθος.
Γι' αληθινή αρετή μιλούσανε, όταν εγύρισε σε σας άξαφνα ο λόγος.
Βρήκαν, πως τα σεμνά σας ήθη τάχα
δεν είναι αληθινά. Προσποιημένο
είπαν το σοβαρό εξωτερικό σας.
Για φρονιμάδα πάντοτε μιλάτε
και τρομαγμένη ξεφωνάτε, μόλις
πούνε μια λέξη κάπως διφορούμενη·
έχετε ιδέα μεγάλη του εαφτού σας
κι από ψηλά με οίχτο κοιτάζετε όλους, τους άλλους νουθετείτε κι αφστηρά
τα πλέον αθώα καμώματα επικρίνετε·
Για όλα αφτά σας (μ' αγάπη κ' ειλικρίνεια σας τα λέγω) όλοι ομόφωνα σας βρίζαν.
Τι χρησιμέβει το σεμνό της ύφος,
κ' η φρόνιμή της, λέγανε, θεωρία,
όταν μέσα της είναι όλο κακία ; Νυχτόμερα προσέφχεται, μα δέρνει
τις καμαριέρες κι ούτε τις πλερώνει.
Από καμιά εκκλησιά δε λείπει κι όμως βάφεται για να κάνει την ωραία·
στις ζωγραφιές σκεπάζει τα γυμνά,
μα στην πράξη πολύ τ' αποζητάει.
Το μέρος σας εγώ, εννοείται, πήρα
κ' είπα, πως είναι αφτά συκοφαντίες,
μα με ριχτήκαν όλοι τους σαν ένας
να μη σας πολυνοιάζει για τους άλλους,
μα να κοιτάτε τη δουλειά σας· πρώτα
να μελετάμε πρέπει τον εαφτό μας
κ' ύστερα να επικρίνουμε τους άλλους
και πρέπει να ναι υπόδειγμα η ζωή μας,
αν θέλουμε τους άλλους να διορθώσουμε, και πιο καλά θα κάναμε, αν αφήναμε στους
παπάδες τα χρέη του συμβουλάτορα. Σας ξέρω γνωστικιά πολύ κ' ελπίζω να μην
παρεξηγήσετε, κυρία,
τα όσα μονάχα από θερμήν αγάπη κι αληθινό σας είπα ενδιαφέρον.

ANTON ΤΣΕΧΩΦ

Ο Σμηρνόφ απελπισμένος μιμείται την Πόποβα

ΣΜΗΡΝΩΦ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΚΙΟΥΡΑΣ

Μετ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ

Η ΑΡΚΟΥΔΑ

«Αυτά, κύριε, είναι χυδαιότητες, δεν είναι εξυπνάδες!» Ακούστε, μαντάμ, εγώ στη ζωή μου είδα πιότερες γυναίκες απ' όσα εσείς έχετε δει σπουργίτια. Τρεις φορές εμονομάχησα κι ήταν αφορμή οι γυναίκες. Δώδεκα γυναίκες τις παράτησα εγώ, κι εννιά με παρατήσανε. Μάλιστα!... Ήταν ένας καιρός που έκανα τον ηλίθιο, ήμουν όλο αίσθημα για τις γυναίκες, τις καλόπιανα, σκορπούσα κομπλιμέντα, υποκλίσεις, γλυκόλογα. Αγαπούσα, βασανιζόμουνα, αναστέναζα κάτω από το φως του φεγγαριού, αδυνάτιζα, έλιωνα, αφανιζόμουνα... Αγαπούσα τρελά, αγαπούσα με πάθος, αγαπούσα με κάθε τρόπο που μπορείτε να φανταστείτε – που να με πάρει ο διάολος! – κι εφλυαρούσα εδώ κι εκεί σαν τη σουσουράδα για τη χειραφέτηση της γυναίκας και θυσίασα τη μισή μου περιουσία στα ωραία αισθήματα. Τώρα όμως – με γεια σας με χαρά σας – αλλά δεν πρόκειται πια να με ξεγελάσετε. Φτάνει πια!... Για μαύρα μάτια, λάγνα μάτια, κοραλλένια χείλη, λακκάκια στα μάγουλα, ψιθυρίσματα κάτω από το φως του φεγγαριού, αναστενάγματα και ξελιγώματα – για όλ' αυτά κυρία μου, δε δίνω πια δεκάρα! Κι έχω να πω για όλες τις γυναίκες – οι παρούσες εξαιρούνται – ότι από τη μικρότερη ως τη μεγαλύτερη είναι όλες τους φαντασμένες, υποκρίτριες, κουτσομπόλες, αντιπαθητικές, ψεύτρες ως το κόκαλο, σαχλές, ματαιόδοξες, φθονερές, με μια λογική που σου χτυπάει στα νεύρα, και όσο για (*χτυπά το μέτωπό του*) τούτο δώ, συγχωρέστε με για την ειλικρίνειά μου, ένας σπουργίτης έχει δέκα φορές περισσότερο μυαλό απ' όλες αυτές τις φιλοσοφίνες του ποδόγυρου. Όταν αντικρίζεις κανένα απ' αυτά τα ρομαντικά πλασματάκια – τα αιθέρια και χαριτωμένα – θαρρείς πως βλέπεις μια νεράιδα! Μια θεά! Έτσι όμως και την κοιτάξεις από πιο κοντά, στην ψυχή της βλέπεις πως δεν είναι τίποτ' άλλο από ένας κοινός κροκόδειλος! Αλλά εκείνο που μ' εξαγριώνει περισσότερο απ' όλα, είναι που αυτός ο κροκόδειλος, φαντάζεται πως είναι το αριστούργημα της δημιουργίας και πως έχει το μονοπώλιο σε όλα τα ωραία αισθήματα! Και να με πάρει ο διάολος – να με κρεμάσεις ανάποδα απ' αυτό το γάντζο – αν υπάρχει γυναίκα που να μπορεί ν' αγαπήσει πλάσμα ζωντανό, έξω από το σκυλάκι της. Το μόνο που κάνει όταν είναι ερωτευμένη, είναι να γκρινιάζει και να κλαιγουρίζει. Κι ενώ ο άντρας υποφέρει, κάνει θυσίες, αυτή εκφράζει τον έρωτά της με το να κουνάει δώθε – κείθε την ουρά της και να τον τραβάει όσο περισσότερο μπορεί από τη μύτη. Εσείς, βέβαια, που για καλή σας τύχη είστε γυναίκα, θα ξέρετε από δική σας πείρα τη γυναικεία φύση. Πέστε μου, λοιπόν, στην τιμή σας, είδατε ποτέ σας καμιά γυναίκα που να 'ναι αληθινή, πιστή και αφοσιωμένη; Δεν είδατε!... Ποτέ!... Μονάχα οι γριές κι οι άσκημες είναι αληθινές και πιστές. Πιο εύκολα να βρει κανείς μια γάτα με κέρατα ή έναν άσπρο κόρακα, παρά μια πιστή γυναίκα!

ΝΤΑΡΙΟ ΦΟ

Μετ: ANNA BARBAΡΕΣΟΥ ΤΖΟΓΙΑ

ΓΥΡΙΣΑ ΣΠΙΤΙ

ΓΥΝΑΙΚΑ

ΜΑΡΙΑ ΣΥΡΜΠΟΠΟΥΛΟΥ

Τι μέρα κι αυτή, Χριστέ μου ! Τρελοκομείο ! Ξεκίνησε πρωί-πρωί μ' να γερό καυγά με τον άντρα μου, για το πώς είχαμε κάνει έρωτα το προηγούμενο βράδυ... «Είχαμε κάνει» τρόπος του λέγειν «είχαμε» ! Είχε κάνει... μόνος του, αυτός... Είχα μετρήσει ως τα είκοσι ένα. Τα τελευταία δύο χρόνια μετρώ πάντα όταν κάνουμε έρωτα. Μάλιστα, είκοσι ένα δευτερόλεπτα ! και κείνος είχε ξεμπερδέψει ! Είχε σπάσει όλα τα ρεκόρ ! Που πα 'να πει, πως μ' έπαιρνε πια σαν ένα βιντεοπαιχνίδι : Πλικ-πλοκ-πλουκ ! Και δε φτάνει αυτό, Παρά μου ήρθε και να πάω στο μπάνιο να πλυθώ... Κρύο νερό... βραστό νερό... κατακάηκα... Λυσσώντας απ' το κακό μου, γυρνάω στο δωμάτιο και τι να δω ; Να 'χει κοιμηθεί κιόλας, ξαπλωμένος μπρούμυτα ! Μ' έπιασε ένας θυμός ασυγκράτητος ! Τραβάω τις κουβέρτες απότομα... και κραδαίνοντας το παπούτσι του, παφ !... του κοπανάω μια ξεγυρισμένη στον πισινό !... Ούρλιαγμα πληγωμένου ζώου ! Παράπονα και διαμαρτυρίες από τους ένοικους του πάνω διαμερίσματος, του κάτω, του πλαϊνού... και σφυρίγματα σειρήνας από την αστυνομία που καταφθάνει !... Σιωπή όλοι ! Μιλιά ! Ως εκεί ήτανε ! Το θέμα είχε κλείσει ! Στις έξι και μισή όμως, όταν το πιτ-πιτ-πιτ του ηλεκτρονικού ρολογιού τον ξύπνησε, εγώ εκεί...!... Να το μάτι μου... τον κοιτάω... και του ξερνάω όλα όσα μάζευα μέσα μου, όσα είχα μαζέψει με τον ηλεκτρονικό υπολογιστή της λύσσας μου : «Μην τολμήσεις και με ξαναγγίξεις ! Σ' το λέω ! Με σένα. πάει πια ! Τέρμα !... Αρνιέμαι να εξακολουθήσω να είμαι το καλάθι των αχρήστων σου». Τη λέξη «ταπείνωση» την είχα διαγράψει απ' το μυαλό μου. Ποια ταπείνωση ; Τιμωρία ! Θα σε τιμωρήσω να με θυμάσαι ! Θα σου ανοίξω ένα μπορντέλο μπροστά στην Τράπεζα που δουλεύεις !... Θα στηθώ στο πεζοδρόμιο, με μια ταμπέλα στο κεφάλι που θα γράφει : «Εδώ κύριοι, μοσκοπλυμένη κι αρωματισμένη, σε ειδική προσφορά, η σύζυγος του τμηματάρχη Γκαρτζιούλο, εξαιρετικές εκπτώσεις για όσους είναι του ΙΚΑ, της ΓΣΕΕ και της ΑΣΔΥ... Σάββατο και Κυριακή, κλειστά, για να πηγαίνω τα παιδιά στο πάρκο !» Στο μεταξύ ντυνόμουν. Κι έτσι έξω φρενών που ήμουν δεν πήρα χαμπάρι τι είχα βάλει πάνω μου ! Τι είχα βάλει ; Μια τουαλέτα γαλάζια, ασημί, λαμέ, με νταντελικό, τη μόνη που έχω, μια φρίκη ! Και μακιγιαριζόμουν, λες και θα πήγαινα σε αποκριάτικο χορό κι όχι στο γραφείο μου. Πασαλειβόμουν ανάμεσα στην κάθε βρισιά που πέταγα, μ' ό,τι έβρισκα μέσα στα συρτάρια μου και μέσα στο νεσεσέρ του ταξιδιού μου !... Έτσι κάνω εγώ όταν θυμώνω... Μια άλλη φορά, είχα «φτιάξει βαλίτσες», αλλά... μόλις έφτασα στο ασανσέρ... το μόνο που έκανα ήτανε να πάω ν' αγοράσω εφημερίδα. να την πιάσω με τα δόντια μου και βάζοντας την ουρά μου κάτω απ' τα σκέλια μου, να ξαναγυρίσω στο σπίτι, σαν σκυλάκι... Αυτή τη φορά όμως, δε σφάζανε ! Πάει καιρός που δεν ταιριάζουμε σε τίποτα !... Δίνω μια της πόρτας και δρόμο !

ΜΑΞΙΜ ΓΚΟΡΚΙ Μετ: ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΑΣΤΟΙ

Η Έλενα συλλογισμένη. Μιλάει στον Τετερέρ τον ψάλλη και οικότροφο του σπιτιού.

Πράξη Πρώτη.

ΕΛΕΝΑ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΜΑΡΚΟΥΛΗ

Ξέρετε στην πόλη που ζούσα, πριν έρθω εδώ, ο άντρας μου ήταν Διευθυντής των φυλακών. Πήγαινα λοιπόν συχνά κι έβλεπα τους φυλακισμένους. Τους αγαπούσα και τους φρόντιζα όσο μπορούσα. Ο άνδρας μου ήταν χαρτοπαίχτης. Έπινε πολύ και πήγαινε συχνά στο κυνήγι. Ήταν μια μικρή επαρχιακή πόλη... Οι άνθρωποι εκεί ήταν... πώς να το πω... σαν σε διαθεσιμότητα. Ήμουνα λεύτερη, δεν έκανα όμως επισκέψεις κι ούτε δεχόμουνα κανέναν. Προτιμούσα να περνάω τον καιρό μου με τους φυλακισμένους... Όλοι τους μ' αγαπούσαν !... Αλήθεια !... Κι είναι όλοι τους τόσο παράξενοι άμα τους δεις από κοντά !... Είναι άνθρωποι εξαιρετικά απλοί και αγαθοί, σας βεβαιώνω. Καμιά φορά τους κοίταζα και ήταν αδύνατο να πιστέψω πως τούτος εδώ σκότωσε... πως εκείνος έκλεψε... πως ο άλλος είχε κάνει κάποιο άλλο έγκλημα. Κάποτε ρωτούσα κανέναν απ' αυτούς: «Αλήθεια, εσύ σκότωσες ;» «Ναι, σκότωσα, Καλή μου Έλενα Νικολάγενα, σκότωσα. Τι να γίνει; » Και μου φαίνονταν πως αυτός ο δολοφόνος είχε φορτωθεί το έγκλημα κάποιου άλλου... Πως αυτός ήταν η πέτρα, να πούμε. όμως το χέρι που την έριξε ήταν αλλουνού. Τους αγόραζα διάφορα βιβλία... τους μοίραζα στα κελιά τους τράπουλες, τάβλια... Τους πήγαινα καπνό και κρασί ακόμα, αλλά πολύ λίγο... Στον περίπατο παίζανε μπάλα... ομάδες... Διασκεδάζανε σαν παιδιά ! Αλήθεια σας λέω !... Κάποτε- κάποτε τους διάβαζα χιουμοριστικά βιβλία αυτοί μ' άκουγαν και ξεκαρδίζονταν στα γέλια, σαν μικρά παιδιά. Τους αγόρασα και πουλιά. Κάθε κελί είχε και το δικό του κλουβί. Και τ' αγαπούσαν... όπως κι εμένα !... Τους άρεσε, ξέρετε, φοβερά να με βλέπουν να φοράω τίποτα χτυπητά χρώματα... Κόκκινα... κίτρινα, να πούμε... Αγαπούσαν πολύ τα χαρούμενα χρώματα ... και γω για να τους ευχαριστήσω φορούσα τα πιο παρδαλά φορέματα!... (Αναστενάζει) Διασκεδάζα ωραία μαζί τους ! Κοντά σ' αυτούς η ζωή μου είχε κάποιο νόημα, κάποιο σκοπό. Πέρασαν τρία χρόνια χωρίς να το καταλάβω. Και όταν ο άντρας μου έπεσε από τ' άλογο και σκοτώθηκε... δεν έκλαψα τόσο γι' αυτόν, όσο τη φυλακή... Λυπόμουνα κατάκαρδα που θα την άφηνα... Μα κι οι φυλακισμένοι... και κείνοι λυπόντουσαν!...

ZAN NTE ΧΑΡΤΟΓΚ Μετ: ΜΑΝΘΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ

ΤΟ ΝΥΦΙΚΟ ΚΡΕΒΑΤΙ

Πράξη Τρίτη, Εικόνα Πρώτη.

ΑΓΝΗ

ΓΙΟΛΑΝΘΗ ΠΟΥΛΗΜΕΝΟΥ

Πάψε πια να με λες άγγελό σου! Μου φέρεσαι σαν να είμαι κιόλας κανένα χούφταλο. Θέλω να ζήσω – το καταλαβαίνεις; Όλη μου τη ζωή δεν έκανα τίποτ' άλλο, από το ν' αναθρέψω παιδιά. Όλη μου τη ζωή ντάντευα – πότε τον έναν πότε τον άλλον. Ούτε μια στιγμή δεν ένοιωσα ότι ανήκω στον εαυτό μου. Ποτέ! Απ' την πρώτη στιγμή με αλυσόδεσες, μ' έριξες στο σκοτάδι. Ήμουνα κοριτσόπουλο, δεν ήξερα καλά – καλά τι παναπεί γυναίκα – κι εσύ μ' έκανες μάννα...

Δε μιλάω ούτε για το Ρόμπερτ, ούτε για τη Λίζι. Για σένα λέω, για τον εγωισμό σου, για... Α, Μάικ (*Βάζει το χέρι της στον ώμο του*). Δεν ήθελα να μιλήσω έτσι, στ' ορκίζομαι. Ήθελα μόνο να σου μιλήσω με ειλικρίνεια, ήσυχα κι ωραία, μα... μα δε μπορώ να κάνω αλλιώς. Δε μπορώ! Το ύφος μόνο που με κοιτάς τώρα, αυτή τη στιγμή! Αυτή η κατάπληξη που δείχνεις, αυτή η συγκινητική σου άγνοια! Μα δεν το νιώθεις κι ο ίδιος ότι δεν έχει απομείνει μεταξύ μας τίποτα πια, ούτε ίχνος τρυφερότητας, αγάπης; Ότι είμαστε νεκροί – νεκροί! Καρφωμένοι δίπλα – δίπλα; Κουνιόμαστε, μιλάμε, σκεπτόμαστε σαν... Σα μαριονέτες. Κάνουμε κάθε μέρα τις ίδιες χειρονομίες, λέμε τα ίδια λόγια – με τον ίδιο τρόπο φιλιόμαστε... Σήμερα, στο αμάξι, μ' έπιασε απελπισία. Τα ίδια, τα ίδια, τα ίδια, όλο τα ίδια. Μουρχόταν ν' ανοίξω την πόρτα, να πηδήσω έξω, να πέσω, να σκοτωθώ... φτάνει να νοιώσω πως ζω, πως υπάρχω! Έβλεπα το πρόσωπό μου στο τζάμι του παραθύρου και νόμιζα πως ήμουν φάντασμα. Διόρθωνα το καπέλο μου, έτσι, για ν' αποδείξω στον εαυτό μου ότι δεν ήμουν φάντασμα, ότι δεν πήγαινα στην κηδεία μου... Δε θέλω, όχι, δε θέλω να πω ότι μούφταιξες εσύ για όλα. Εσύ ήσουν πάντα ένας άγγελος για μένα. Έκανες ό,τι μπορούσες ό,τι σου πέραγε απ' το χέρι... αν και ποτέ δεν άνοιξες μια πόρτα να περάσω πρώτη, ποτέ δε μ' αγόρασες ένα όμορφο πραγματάκι... (*Του δείχνει τα χέρια της*). Κοίτα, κοίτα! Ρυτίδες μόνο και μια βέρα – και κάθε χρόνο ένα καινούριο σημειωματάριο για να γράφω τα έξοδα του σπιτιού. Δε θέλω να σε πληγώσω αγάπη μου, όμως είμαι σίγουρη πως Δε σ' αγαπάω πια.

ΤΖΩΡΤΖ ΜΠΥΧΝΕΡ

Μετ: ΙΩ ΜΑΡΜΑΡΙΝΟΥ

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΚΟΜΙΣΣΑ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΝΔΡΕΑΔΑΚΗ

Τον αγαπάει. Γιατί να μην τον αγαπάει ; Μήπως δεν είναι νέα όπως και 'κείνος ; Δεν είναι πλούσια και ευγενής όπως και 'κείνος ; Τότε γιατί μ' αυτή τη σκέψη τόσο υποφέρω ; Γιατί όσο μου μιλούσε ένιωθα θυμό για 'κείνη και απέχθεια... όχι δεν είναι δυνατόν. Δεκαπέντε μέρες τώρα δεν τον φρόντιζα σαν φίλη, δεν του μιλούσα σαν μητέρα ; Σήμερα το πρωί ακόμη δεν τον ευχαρίστησα που με αποκάλεσε αδελφή του ; Παρά τη θέλησή μου ο πέπλος πέφτει. Η μητρική αυτή γλώσσα δεν ήταν παρά ένα τερτίπι για να ξεγελασθεί η καρδιά μου. Δεν αναζητούσα σ' αυτούς τους δήθεν τίτλους της αδελφής ή της μητέρας παρά ένα πρόσχημα, για να έχω το δικαίωμα να του φανερώσω τη στοργή μου. Δεν είναι απλό ενδιαφέρον, φιλία, αφοσίωση, είναι έρωσ. Αγαπώ. (Με τρόμο) Αγαπώ ! Εγώ ! και αντίζηλός μου είναι το πλάσμα της καρδιάς μου, ένας άγγελος καλωσύνης όλο χάρη. Δεν σου απομένει παρά μία και μόνη απόφαση να πάρεις. Φυλάκισε το τρελό πάθος σου μέσα στην καρδιά σου, σαν να ήταν εντροπή. Κρύψε το, πνίξ' το. (Επειτα από μικρή παύση) δεν μπορώ. Αφότου η φωτιά αυτή, που υποβόσκει τόσον καιρό, φλογοβόλησε μπροστά στα μάτια μου, αφότου ομολόγησα τον έρωτά μου στον εαυτό μου, ό,τι κι αν κάνω, ό,τι κι αν σκεφθώ, αυτός ο έρωσ νιώθω να με κατακλύζει σαν το κύμα που όλο ανεβαίνει. (Αποφασιστικά) Γιατί λοιπόν να τον πολεμήσω ; Είναι γεγονός τετελεσμένο ότι η Λεονή αγαπά τον Ερρίκο. Εκείνος όμως δεν την αγαπάει ακόμη. Αν την αγαπούσε, Θα είχε μιλήσει· κι αν είχε μιλήσει Θα μου το 'λεγε η Λεονή. (Χαρούμενη) Άρα είναι ελεύθερος. Ας διαλέξει λοιπόν. Είναι ωραία, ναι. Αλλά λένε ότι και γω είμαι όμορφη ακόμα. Ας αποφασίσει εκείνος.

ΤΕΝΝΕΣΣΗ ΟΥΙΛΛΙΑΜΣ Μετ: ΝΙΚΟΣ ΓΚΑΤΣΟΣ

ΠΡΟΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΝ

ΓΟΥΙΛΛΥ

ΕΥΑ ΚΑΝΑΚΗ

Ένα κορίτσι χρειάζεται προπαντός κοινωνική μόρφωση. Το ξέρω από την αδερφή μου την Άλβα. Τη συμπαθούσαν πολύ οι σιδηροδρομικοί. Οι μηχανικοί, οι θερμαστές, οι ελεγκτές, ακόμη και οι φορτοεκφορτωτές. Το σπίτι μας ήτανε πανσιόν για σιδηροδρομικούς. Κι η Άλβα ήτανε η ατραξιόν, που λένε, το αστέρι μας. Όμορφη, Χριστούλη μου. Σαν σταρ του σινεμά. Ένας απ' αυτούς κάθε φορά που γυρνούσε της έφερνε ταχτικά ένα μεγάλο κόκκινο μεταξωτό κουτί, σαν καρδιά, γιομάτο σοκολατάκια και κουφέτα. Ωραία, ε;

Ξέρεις πού είναι η Άλβα τώρα; Στο οστεοφυλάκιο, στο νεκροταφείο, στο κοιμητήρι.

Είδες ποτέ σου την Γκρέτα Γκάρμπο στην «Κυρία με τας Καμελίας»; Το παίζανε στο «Σταρ» πέρσι την άνοιξη. Πέθανε κι αυτή σαν την Άλβα. Από φυματίωση. Μόνο που η Γκρέτα Γκάρμπο πέθανε όμορφα. Γύρω της παίζανε βιολιά. Και την είχαν σκεπάσει με πολλά άσπρα λουλούδια. Κι είχε και μια σκηνή που ξαναγύριζαν όλοι οι εραστές της. Της Άλβα όμως οι εραστές είχαν όλοι εξαφανιστεί. Σαν τα ποντίκια όταν το καράβι βουλιάζει. Έτσι έλεγε η Άλβα. Ω, δεν ήταν όπως στο σινεμά.

Ρωτούσε: «Πού είναι ο Άλμπερτ. Πού είναι ο Κλεμένς». Δεν φαινόταν κανείς. Εγώ της έλεγα ψέματα, της έλεγα «σου στέλνουν τους χαιρετισμούς, θα 'ρθουν να σε δουν αύριο». «Πού είναι ο κύριος Τζόνσον» με ρωτούσε». Ο κύριος Τζόνσον ήταν ο επιστάτης των φορτοεκφορτωτών, το πιο σπουδαίο πρόσωπο στην πανσιόν μας». «Τον μεταθέσανε στη Γρανάδα» της έλεγα «σου στέλνει όμως τους χαιρετισμούς του». Καταλάβαινε πως της έλεγα ψέματα. «Αυτό είναι το τέλος» έλεγε. «Όλοι φεύγουν από κοντά μου, όπως φεύγουν τα ποντίκια απ' το καράβι σαν βουλιάζει». Μόνο ο Σύννεϋ έμεινε. Αυτός που της έφερνε το μεγάλο κουτί με τις σοκολάτες. Αυτός της έμεινε πιστός. Όμως η Άλβα δεν τον συμπαθούσε τον Σύννεϋ. Έλεγε πως τα δόντια του ήταν σάπια και πως μύριζε το στόμα του.

Δεν πέθανε όπως στο σινεμά. Σαν πεθάνει κανείς στο σινεμά παίζουν βιολιά. Για την Άλβα όμως δεν παίζανε. Ούτε το παλιογραμμόφωνο δεν της βάλανε. Δεν συμφωνούσε λέει με τις διαταγές του νοσοκομείου. Όλη τη μέρα τραγουδούσε μέσα στο σπίτι.

Νάζερες τι γλέντια κάναμε σ' εκείνο το μεγάλο κίτρινο σπίτι. Ότι μουσική ήθελες είχαμε. Να, πιάνο, γραμμόφωνο, χαβάγιες. Ο καθένας έπαιζε και κάτι. Αλλά τώρα όλα ησυχάσανε. Δεν ακούγεται τίποτα πια εκεί. Μόνο εγώ μένω εκεί. Καρφώσανε και μια μεγάλη ταμπέλα: ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΡΡΟΠΟ. ΠΡΟΣ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΙΝ.

ZAN KOKTΩ

Μετ: ΝΙΚΟΣ ΚΟΥΜΠΑΤΗΣ

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

ΓΥΝΑΙΚΑ

ΟΛΓΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Στο πανηγύρι... Στο πανηγύρι εκεί... Στο πανηγύρι τον βρήκα, στο πανηγύρι τον έχασα. Στο πανηγύρι!

Ήταν μεγάλο πανηγύρι!... Με τη σκοποβολή του, τις κούνιες του, τ' αλογάκια του, τα γιαπωνέζικα μπιλιάρδα του, τα κιόσκια του με τις μπουκάλες της σαμπάνιας και τις μηλόπιτες!... Τα μπιλιάρδα έκαναν καραμπόλες, τ' αλογάκια στριφογυρίζανε γύρω – γύρω! Οι καραμπίνες σκόπευαν, οι μηλόπιτες μοσχοβολούσαν!... Εγώ σημάδευα με μια καραμπίνα να βρω το στόχο και κει τον είδα!... Όχι, όχι κάνω λάθος! Δεν τον συνάντησα στη σκοποβολή, όχι! Στο κιόσκι με τις μηλόπιτες τον συνάντησα. Τον είδα να τρώει λαίμαργα δυο μηλόπιτες και να φυσάει τη ζάχαρη που ερχόταν στα μούτρα μου και γέλαγε!... Εγώ πασπαλισμένη από τη ζάχαρη που φύσαγε στα μάτια μου, τον ρώτησα: «Πώς σε λένε;»!... Κι αυτός μου είπε! «Θα στο πω αργότερα!... Τότε τον ακολούθησα στο σκοπευτήριο και καθώς εγώ σκόπευα ένα τριγωνάκι, τότε τον έχασα!...

Στην αρχή καθόταν δίπλα μου και μόλις σκόπευα μου φώναζε: «Μπράβο» και πηδούσε από τη χαρά του. Έριξα κάτω όλα τα τρίγωνα κι όλους τους στύλους κι έβαλα σημάδι την κορφή του σιντριβανιού! Γυρνάω με δεν τον βρίσκω δίπλα μου. Τον έχασα στη σκοποβολή. Έτρεχα σαν τρελή μέσα στον κόσμο που μ' έβριζε γιατί έπεφτα πάνω τους, έψαχνα να τον βρω, τον ζητούσα παντού και να, τον είδα στις μπουκάλες!

Αγόρασα κρίκους, γέμισα τα χέρια μου και τα χέρια του κι αρχίσαμε να ρίχνουμε μαζί. Καθώς ρίχναμε, του φώναζα: «Πώς σε λένε;»! Κι αυτός ολοένα μου 'λεγε: «Θα σου πω αργότερα». Τον πήρα και τον οδήγησα στις κούνιες, στις κούνιες που ανεβαίνουν και κατεβαίνουν και κάνουν τόξα και κύκλους στον ουρανό. Μα μόλις έφτασα στις κούνιες γυρίζω να δω και δεν ήταν μαζί μου!... Ξαναγύρισα στις μπουκάλες, μετά ξανάρθα στις κούνιες! Η νύχτα έπεφτε, ο ουρανός σκοτείνιαζε, τα φώτα ανάβανε. Αυτός πουθενά.

Άρχισα πάλι να τρέχω!... Να τρέχω μέσα στη σκόνη, μέσα στις βρισιές αυτών που σκουντούφλαγα, να τρέχω, να τρέχω... Έτρεχα πίσω απ' τις σκιές και φώναζα: «Πώς σε λένε;» Κι από πουθενά δεν έπαρνα απόκριση! «Πώς σε λένε;» φώναζα... «Πώς;»

Στο πανηγύρι τον βρήκα και στο πανηγύρι τον έχασα!...

Μην πηγαίνετε ποτέ σε πανηγύρια!... Εκεί βρίσκεται ο ένας τον άλλον κι έπειτα τον χάνει εύκολα, τον χάνει εύκολα!... Χάνονται... Ξεχνιούνται... Και μένουν χωρίς να ξέρουν τ' όνομά τους!... Του φωνάζω: «Πώς σε λένε;»! «Πώς σε λένε;»! «Πώς σε λένε;»!

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΑΣ
ΣΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΑΣ!**

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!